

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟ ΔΙΑΜΑΝΤΙ

Του ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

Είχε ξεπέσει έλευνά, και γύριζε ζητιάνος. Τά γένειά του τόν είχαν περιζώσει, είχαν έννοθει μέ τὰ μαλλιά του, τού είχαν φάει τό μού τό πρόσωπο, είχαν πικνώσει γύρω του σά δάσος — και μέσ' στο θλιβερό έκείνο πλαίσιο, φάνταζαν τὰ μεγάλα του τὰ μάτια, άκήντητα, στεγνά και μαρμαρίνα, άπ' τήν άγρύπνια κ' άπ' τόν πυρετό. Γύριζε στήν τύχη, μέσ' στούς δρόμους, ρακέδνυτος και μοναχός, σά σκόλος...

Πως είχε φτάσει ώς έκείνο τό κατάντημα, δέ μπορούσε κανείς νά καταλάβει.

Γύριζε μέρα—νύχτα μέσ' στούς δρόμους, μ' ένα ταγάρι έσοκόμματα στή σάχη, κ' όταν έπεφτε και πάλι τό σκοτάδι, έψαχνε νά βρει καμιά γονίτσα, διάλεγε μιά παράμερην άκρούλα, έστρωνε τὰ κουρέλια του, και πλύγανε— πλύγανε σχεδόν ώς τὰ χαράματα, άν δέν τόν κουβαλούσανε στό τρίμα— και τίς φορές πού τόν πηγαίνανε στό τρίμα, πραγματικά, κοιμότανε κιά ήσυχος...

Δέν είχε σπίτι, μήτε συγγενείς : είτε μπορεί και νά τούς είχε ξεχασμένους, καθώς και κείνοι, νά τόν είχανε διαγράμνει. Κανείς ποτέ δέν ζέρε τί συμβαίνει.

Δέν είχε κόν τή δύναμη γιά νά έλλήσει κάπου : όλες οι πόρτες ήτανε κλειστές— όλες οι πύρες, κ' όλες οι καρδιές. Είχε ξεχάσει τί θά είτ χαμόγελο, και τί θά είτ κουβέντα και συμπίνια...

Γύριζε μέρα—νύχτα μέσ' στούς δρόμους. 'Αν ήταν νέος, θά δοκίμαζε νά ζήσει, θά ψαχνε νά βρει καμιά δουλειά, είτε πού θά γινόταν ληποδότης. Τώρα όμως, και μιά τέτια ηλικία, ήταν πολύ άργά γιά τέτια πράματα.

Ζούσε στήν τύχη, ζούσε και δέ ζούσε—ζούσε νεκρός μαζί και ζωντανός—κ' αυτό, γιαιτί δέν είχε πιά τή δύναμη, μήτε νά ζήσει, μήτε νά πεθάνει...

***

'Απ' τόν καιρό τόν πριν τού ξεπερνώ του (είχε κάνει κάποτε και δάσκαλος, δάσκαλος σέ κάποιο χωριούδι), βιαστούσε πάντα μιά κρηφή μανία. Φυλλομετρώντας μιάν έφημερίδα, τού είχε πέσει κάποτε στά μάτια, μιάν είδοποίηση μέ μαύρα παχειά γραμμάτια : 'Κθές, περί ώσαν ένδεκάτην τής νυκτός, μεταξύ Φάληρου—Καλλιθέας, άπωλώσθη τιμαφός αδάμας. Λόγω τού ότι ό ρηθεις αδάμας είναι κειμήλιο οικογενειακών, παρακαλείται ό ερωτών νά τόν κομίση και θέλει λάβη ΑΚΕΡΑΙΑΝ ΤΗΝ ΑΣΙΑΝ ΤΟΥ.' Άρχιτ ν' άποταθή αυτοπροσώπως...— δόμος, άριθμός, και τά λοιπά.

Αυτό τού είχε κορφωθεί μέσ' στό μυαλί, τόν είχε σοβαρά άπασχολήτσει— είχε πάρει τότε τή συνήθεια, νά περιπατεί σκυμμένα και παράμερα, μέ τά μάτια στυλωμένα χάμω, προσέχοντας τό κάθε τί στό δρόμο, και ρίχνοντας λοξές ματιές τριγύρω.

Όσο περνούσανε τά χρόνια και γενούσε, ή άρχική αυτή άθάτα του μανία, έπαιρνε τώρα διαστάσεις τρέλλας. Ψαχούλευε τό χωμά μέ τά μάτια, άγγίλα μέ λαχτάρα, ό,τι γυαλίσει μέσ' στήν χάννια και τόν ξεπερνώ του, τού είχε μείνει ή κρηφή αυτή έλπίδα, πως ίσως, κάποια μέρα, θά μπορούσε, μέ τό κουράγιο τής ύπομονής του, νά γίνει κάτοχος αυτού τού θησαυρού. Πήγαινε στό Φάληρο και γύριζε, και σκάλιζε, και κοίταζε, και κοιτάζε.

Στό τέλος όμως, όταν πιά τρελλώθηκε, έψαχνε παντού, σ' όλους τούς δρόμους.

Είχε χάσει τή συναίσθηση τών γύρω του. 'Αγγίλε μέ λαχτάρα ό,τι γυαλίσει και ποτέ ήταν ένα τριψάλο τζαμού, ποτέ τό θρόμμα κάποιου ποτηριού, και ποτέ μιά φτυαία στό πεζοδόμο, πού, περνούσανε, έλαμπε γιά μιά στιγμή στά φώτα.

Όταν, ίδίως, ήτανε φεγγάρι, όλα τότε τού φαινόσανε διαυγάνια: έτρεχε σάν τρέλλος άπάνω— κάτω, κ' έσκυβε κ' άνακάτωνε τις πέτρες.

Κ' αυτό τό πράμα διαρκούσε χρόνια...

'Η δρασή του άρχισε κ' αυτή ν' άδωνάιζε, τὰ πόδια δέν τόν βαστούσαν άλλο, και τό μυαλό του άρχιζε σιγά-σιγά νά σβήνει, έτσι καθώς τό φως πού χαμηλώνει, άπό τήν πείνα κ' άπ' τὰ γερατιά...

***

Αυτό τό πράμα βάσταζε δέν ξέρω πόσα χρόνια.

Και μιά βραδιά πού βάδιζε στήν τύχη, τού ήθεε στό μυαλό του νά πεθάνη. Πρώτη φορά μέσ' στή θούλή του τή συνειδητή, είχε γεννηθεί μιά τέτια σκέψη—κ' αυτό, σχεδόν, χωρίς κανένα λόγο, καμιά συγκεκαμμένη άφορησι... 'Εκείνο, μάλιστα, τό βράδυ, κατ' έξαιρέσι, είχε διπνήσει μέ πέντ'—ξήη σίκα, και μέ μιά φέτα πεπονού άκρούα, πού βήκε πεταμένη στό σκουπίδια κάποιου περαστικού ένοχοδούτου.

Χωράτος τότε, τ' άποφάσιζε καλύτερα. Είχε ζυνηθεί μέσα του—δέν έξωο—σάν κάποια μακρηνή άναλαμπή τής άνθρωπίνης άειπορησίας.

'Εκανε τότε μάλλα τὰ κουρέλια του, τάβανε στόν ώμο του, και τράβηξε...

Είχε τώρα μιά φωνή στ' αύτί, πού τού σφουρούσε: ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ

πεθάνης ! Κ' αυτό τό π ρ ε π ε ι, τόν διαπερούσε, τόν ένοχλούσε τώρα σάν κουνούπι.

Και γιά ν' άποκοιμήση τή φωνή, έ π ρ ε π ε δίχως άλλο νά πεθάνη...

'....' Ήταν μιά βραδιά καλοκαιριού, τάστρα ήταν όλα στή σειρά—μιά μαγευτική άστροφεγγιά—και τ' άεράκι πού περνούσε τό νανούριζε, και τούφερνε τό νού τὰ περασμένα. 'Ενοιωσε τότε, ξεφνικά, τή φοβερή κατάντια του, και τόν πήρε μιά παράξενη τρεμούλα...

'Ενοιωσε μέσα του σάν κάποιαν άποκάλυψη. Κατάλαβε πως ήτανε περιτός, πως είχε τίνα πόδι μέσ' στό λάκο, και πως δέν ύπηρχε τώρα γύρω του, μήτε χαρά και μήτε σωτηρία. Τά στεγνωμένα μάτια του διακούσανε, και μή μπορούσανε, μέ κανέναν τρόπο, νά έλλιση πρός τό μέρος τής ζωής, άρχισε τώρα μυστηριωδώς, νά έλλιξη πρός τό μέρος τού θανάτου...

Πήρε τό δρόμο τού Φάληρου πάλι. Και καθώς τραβούσε μέ λαχτάρα, σά μεθημένος άπό μιάν έλπίδα, πρώτη φορά στή ζήση του δλόκληρη, είχε ξεχάσει τώρα τό διαμάντι !

Είχε κατεβεί τή Λεωφόρο, πέρασε βιαστικά τή Διασταύωση, κ' έξηκολούθησε τό δρόμο πρός τό Φάληρο.

Κάθισε τότε σέ μιά πέτρα, χάμω, κατακουρασμένος άπ' τό δρόμο. Κόντευσε σχεδόν νά ημεραρώσει.

Καθώς είχε τό κεράλι μέσ' στά γόνυτα, κοιτώντας δίπλα σ' ένα πετραδάκι, τού φάνηκε σάν κάτι νά γυαλίξη. 'Απλώσε τό χέρι, και τό πήρε.

Τού φάνηκε πολύ κανονικό. Τό κοίταξε στό φως τής γαρυγγής : ένοιαξε σά θρόμμα ποτηριού, μόνο πού είχε, ώρες—ώρες, μέσ' στις κόψες του, σάν κάποιαν άσυνήθιστη λαμπράδα...

Τό κοίταξε άπ' όλες τις μεριές : ήτανε κομμένο έντελώς κανονικά, κ' έλαμπε στό άμφιβολό τό φως, σπιθβολούσανε έξαιρετικά, κ' έναρξανε και πολύχρωμες.

Τότε χαμογέλασε πικρά, και σκέψθηκε και πάλι τό διαμάντι. Πόσες φορές δέν είχε γελαστεί, πόσες φορές δέν είχε γύριζε τέτια τριψάλα, πόσες φορές δέν είχε σκυψνει άδικα, γιομίζοντας τις τσέπες του σκουπίδια...

Σηκώθηκε μέ κόπο στά ποδάκια του, και παίρνοντας μέ τόνά χέρι φόρα, δίχως νά σκεφθει καλά—καλά, μέ δύναμη, τό πέτασε στή θάλασσα...

Κ' έξακολούθησε τό δρόμο πρός τό Φάληρο. Κόντευσε σχεδόν νά ημεραρώσει.

'Εργασε στήν έξέδρα, και σταμάτησε. 'Ο σούναός άρχιζε τώρα νά φωτίσει. Κάποιο βαπόρι, μικρού, περνούσε—μιά λαμπρή γραμμή μέσ' στόν άζήνοτα. Πρός τήν Καστέλλα, γιά γιτ' ένας σκόλος.

Κοίταξε τ' άκίνητα νερά. 'Ακούσε τότε, πέρα, κάποιον σφύριγμα : ήτανε τό πρώτο τραίνο, μικρού, πού ξεκινούσε τώρα στόν Πειραιά.

Τότε κ' αυτό, σκαρφάλλωσε στό κάθισμα, γαντζώθηκε στο τελευταίο σίδερο, έξριξε τό κορμί του πρός τὰ έξω—και, μονομιά, παρήτησε τὰ χέρια...

***

Μιά γυναίκα μόνο πού περνούσε, άκούσε τόν κόρο τό υού νερού. Στάθηκε, και στυλώσε τ' αύτή της. 'Επειδή όμως δέν άκούσε πιά τίποτε, έλεπε στό νού της πως μπορεί και νά παράκουσε, και βιαστικά, έξακολούθησε τό δρόμο της.

Κ' έξ άλλου, είχε φέσει άρεκέτι, κ' έβρεπε ν' άνέβει μέ τό πρώτο : Βαστούσε κάποιο μαγαζάκι στήν Καστέλλα, κ' έβρεπε τώρα στήν 'Αθήνα τό πραι, γιά νά προλάβει τό λαχανομάζατο.

Ναπολέων Λαπαθιωτής

Η ΣΟΦΙΑ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Και εις τήν μηχανικήν είχαν κάμει τεραστίαν πρόδουσι οι άρχαιοι. Κάποιος 'Αλεξανδρινός μηχανικός είχαν εφευρέει είδος άντλίας διά τής οποίας έπιγγνε τους πολιορκουμένους !

'Ο Αρχιμήδης είχε κατασκευάσει ένα τεράστιο σιδερένιο χέρι, τό όποτον έξήρχετω των προπορητων, ήραζε τὰ ρωμαϊκά πλοία και τὰ συνέτριβε.

'Ο Δρεβίλλ, ό Μερσέν και κάποιος άλλος ιππότης της Μελίτης είχαν κατασκευάσει ύποβρυχία πλοία !

'Εξ άλλου επί Πλίνιου συνεζητειτό τό ζήτημα περί συνεννόησεως όλων των λαών μέ μίαν γλώσσαν.

'Ο Σχέτι έγγραφε κατά τόν ίδιον αιώνα, ότι οι Αιγύπτιοι έξεκόλαπαν τὰ αγά δια τυχνητής θερμότητος.

Οι Αιγύπτιοι έβούλησαν ένα ύψωμα περασμένο μέ διάφορα βερνίκια σέ μιά και μόνη διάλυσι χρώματος και τό έβγαζαν άπ' έκει πολύχρωμο, θαύμα ιδέσθαι !...